

ACADEMIA ROMÂNĂ
Școala de Studii Avansate a Academiei Române
Institutul de Cercetări Juridice
„Acad. Andrei Rădulescu”

TEZĂ DE DOCTORAT

RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIV - DISCIPLINARĂ ÎN CAZUL
ÎNCĂLCĂRII OBLIGAȚIILOR DE SERVICIU

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:

Prof. univ. dr. Țop Dănuți Cristin

DOCTORAND:

Ghiculescu Adrian Remus

- 2 0 2 4 -

Cuprins

INTRODUCERE

CAPITOLUL I

FUNCȚIONARUL PUBLIC – SUBIECT AL RĂSPUNDERII ADMINISTRATIV-DISCIPLINARE

1.1. Funcția publică și funcționarul public

1.1.1. Funcția publică

1.1.1.1. Noțiune

1.1.1.2. Categoriile de funcții publice

1.1.1.3. Principii care guvernează exercitarea funcției publice

1.1.2. Funcționarul public

1.1.2.1. Noțiune

1.1.2.2. Categoriile de funcționari publici

1.1.2.3. Drepturi și îndatoriri ale funcționarilor publici

1.2. Răspunderea administrativ-disciplinară – formă a răspunderii juridice

1.2.1. Noțiunea și condițiile răspunderii juridice

1.2.1.1. Noțiune

1.2.1.2. Condițiile răspunderii juridice

1.3. Răspunderea administrativ-disciplinară

1.3.1. Specific

1.3.2. Subiecții răspunderii administrativ-disciplinare

CAPITOLUL II

ABATERILE DISCIPLINARE

2.1. Abaterea disciplinară

2.1.1. Noțiune

2.1.2. Elemente constitutive

2.2. Analiza abaterilor disciplinare reglementate în cazul funcționarilor publici

2.2.1. Legalitatea abaterilor

2.2.2. Tergiversarea sistematică în realizarea lucrărilor (lit. a)

2.2.3. Neglijența repetată în rezolvarea lucrărilor (lit. b)

2.2.4. Lipsa nemotivată de la serviciu (lit. c)

2.2.5. Nerespectarea programului de lucru

- 2.2.6. *Intervențiile ori stăruințele în soluționarea unor cereri contra legii (lit. e)*
- 2.2.7. *Încălcarea secretului profesional ori a confidențialității lucrărilor care au un astfel de caracter (lit.f)*
- 2.2.8. *Exprimări care aduc atingere autorității/instituției publice (lit. g)*
- 2.2.9. *Realizarea unor activități ce au caracter politic în timpul programului (lit. h)*
- 2.2.10. *Refuzul de realizare a sarcinilor de serviciu (lit. i)*
- 2.2.11. *Refuzul de a efectua controlul de medicina a muncii (lit. j)*
- 2.2.12. *Încălcarea normelor care privesc îndatoririle și interdicțiile prevăzute lege, altele decât cele care privesc conflictele de interese și incompatibilitățile (lit. k)*
- 2.2.13. *Încălcarea normelor privitoare la incompatibilități*
- 2.2.14. *Încălcarea normelor privind conflictul de interese (lit.m)*
- 2.2.15. *Alte abateri disciplinare prevăzute în acte normative (lit. n)*

2.3. Cauze care înlătură răspunderea disciplinară

CAPITOLUL III

SANCTIUNI DISCIPLINARE

3.1. Explicații preliminare

- 3.1.1. *Noțiunea de sancțiune disciplinară*
- 3.1.2. *Scopul sancțiunilor disciplinare*
- 3.1.3. *Legalitatea sancțiunilor disciplinare*

3.2. Analiza sancțiunilor disciplinare aplicabile funcționarilor publici

- 3.2.1. *Mustrarea scrisă (art. 492 alin. 3 lit. a)*
- 3.2.2. *Reducerea salariului cu 5-20%, pe o perioadă de până la 3 luni (art. 492 alin. 3 lit. b)*
- 3.2.3. *Diminuarea salariului cu 10-15% pe o perioadă de până la un an de zile (art. 492 alin. 3 lit. c)*
- 3.2.4. *Suspendarea dreptului de promovare pe o perioadă de la unu la 3 ani (art. 492 alin. 3 lit. d)*
- 3.2.5. *Retrogradarea într-o funcție de nivel inferior, pe o perioadă de până la un an cu scăderea salariului (art. 492 alin. 4 lit. e)*
- 3.2.6. *Destituirea din funcția publică (art. 492 alin. 3 lit. f; art. 520)*
- 3.2.7. *Abateri disciplinare care pot fi sancționate cu anumite sancțiuni disciplinare*
- 3.2.8. *Abateri disciplinare care pot fi sancționate ca oricare dintre sancțiunile disciplinare*

CAPITOLUL IV

PROCEDURA SANȚIONĂRII DISCIPLINARE

4.1. Chestiuni prealabile

4.1.1. *Împrejurări*

4.1.2. *Sesizarea privind comiterea abaterii disciplinare*

4.1.3. *Reglementarea generală privind cercetarea disciplinară*

4.2. Comisiile de disciplină și activitatea acestora

4.2.1. *Componență*

4.2.2. *Competența comisiilor de disciplină*

4.2.3. *Funcționarea comisiilor de disciplină*

4.2.3.1. *Principii*

4.2.3.2. *Atribuții*

4.2.3.3. *Sesizarea comisiilor de disciplină*

4.2.3.4. *Măsuri și activități preliminare*

4.2.3.5. *Cercetarea administrativ-disciplinară*

4.2.3.5.1. *Obligativitatea*

4.2.3.5.2. *Asistarea sau reprezentarea părților implicate*

4.2.3.5.3. *Delegarea sarcinilor privind cercetarea disciplinară*

4.2.3.5.4. *Convocarea persoanelor implicate în fața comisiei*

4.2.3.5.5. *Audierea*

4.2.3.5.6. *Dezbaterea cazului*

4.2.3.5.7. *Criteriile de individualizare a sancțiunii disciplinare*

4.2.3.5.8. *Raportul privind finalizarea cercetării disciplinare*

4.3. Actul de sancționare

4.3.1. *Noțiune*

4.3.2. *Conținutul actului administrativ de sancționare disciplinară*

4.4. Termenul de atacare a actului administrativ și instanța competentă

4.5. Aplicarea sancțiunilor disciplinare

CAPITOLUL V

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR DE MUNCĂ DE CĂTRE INSTANȚELE DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV

5.1. Preliminarii

5.1.1. *Noțiune*

5.1.2. *Litigiile de contencios administrativ versus conflictele de muncă*

5.1.3. Reglementări privind soluționarea litigiilor de muncă

5.2. Competența jurisdicțională

5.2.1. Competența materială

5.2.1.1. Caracteristici

5.2.2.2. Reglementare

5.2.2.3. Competența în recurs

5.2.2. Competența teritorială

5.2.1. Reglementare

5.2.2. Scurte comentarii

5.3. Judecata în fond

5.3.1. Termenele de sesizare a instanței

5.3.2. Cererea de chemare în judecată

5.3.3. Reguli privind judecata

5.3.3.1. Reglementare

5.3.3.2. Suspendarea facultativă a judecării cauzei

5.3.3.3. Hotărârea instanței

5.4. Recursul

5.4.1. Specific

5.4.2. Termenul de recurs

5.4.3. Instanța competentă

5.4.4. Aspecte procesuale

5.4.5. Soluțiile instanței de recurs

5.4.6. Practică judiciară

5.5. Revizuirea

5.5.1. Specific

5.5.2. Motivele de revizuire

5.5.3. Aspecte procesuale

CAPITOLUL VI

DREPT COMPARAT

6.1. Responsabilitatea disciplinară a funcționarilor publici în țările europene. O privire generală

6.1.1. Aspecte introductive

6.1.2. Conceptul de responsabilitate disciplinară

6.1.3. Caracteristicile responsabilității disciplinare a funcționarilor publici

6.1.3.1. Sfera persoanelor supuse

6.1.3.2. Sancțiunile disciplinare au caracter punitiv

6.1.3.3. Prerogativa disciplinară aparține administrației publice

6.1.3.4. Sancțiunile disciplinare – consecință a încălcării îndatoririlor profesionale ale funcționarilor publici

6.1.3.5. Scopul răspunderii disciplinare

6.1.4. Sancțiuni disciplinare și sancțiuni administrative de natură punitivă

6.1.5. Protecția funcționarilor publici europeni față de sancțiunile disciplinare

6.1.5.1. Preliminarii

6.1.5.2. Controlul judiciar și dreptul la o protecție efectivă

6.1.5.3. Drepturi și garanții minime

6.2. Răspunderea disciplinară a funcționarilor publici în Franța

6.2.1. Noțiunea de funcționar public și de funcție publică

6.2.2. Abaterile și sancțiunile disciplinare

6.2.3. Procedura disciplinară în funcția publică

6.2.3.1. Sursa procedurii disciplinare

6.2.3.2. Garanțiile disciplinare în cursul anchetei

6.2.3.3. Măsuri complementare

6.2.3.4. Comunicarea dosarului

6.2.3.4.1. Principiu general al dreptului

6.2.3.4.2. Refuzul comunicării

6.2.3.4.3. Limite

6.2.3.4.4. Cererea și conținutul comunicării

6.2.3.4.5. Momentul comunicării

6.2.3.5. Motivarea acțiunii disciplinare

6.2.3.5.1. Obligația de a motiva

6.2.3.6. Sancțiunea și avizul prealabil al consiliului administrativ de disciplină

6.2.3.6.1. Garanția disciplinară

6.2.3.6.2. Regula în materie disciplinară

6.2.3.6.3. Regula în materie de insuficiență profesională

6.2.3.6.4. Excepțiile de la regulă

6.2.3.6.5. Greve ilegale

6.2.3.7. Componenta consiliului de disciplină

- 6.2.3.7.1. Comisia administrativă paritară
- 6.2.3.7.2. Președinția consiliului de disciplină
- 6.2.3.7.3. Regula cvorumului
- 6.2.3.7.4. Imparțialitatea consiliului și independența membrilor săi
- 6.2.3.7.5. Componenta strictă a Consiliului de disciplină
- 6.2.3.8. Procedura în fața consiliului de disciplină
  - 6.2.3.8.1. Dispoziții regulamentare
  - 6.2.3.8.2. Convenția Europeană a Drepturilor Omului
  - 6.2.3.8.3. Competența disciplinară
  - 6.2.3.8.4. Angajarea urmăririi disciplinare
  - 6.2.3.8.5. Autoritatea investită cu puterea disciplinară
  - 6.2.3.8.6. Rolul Curții de disciplină bugetară și financiară
  - 6.2.3.8.7. Etapele procedurii
- 6.2.3.9. Sancțiunea și decizia unei instanțe disciplinare
  - 6.2.3.9.1. Decizia unei instanțe speciale
  - 6.2.3.9.2. Garanții jurisdicționale
- 6.2.3.10. Pronunțarea sancțiunii
  - 6.2.3.10.1. Principii
  - 6.2.3.10.2. Baremul de sancțiuni
- 6.2.3.11. Eliminarea sancțiunilor
- 6.2.3.12. Contestații împotriva sancțiunilor disciplinare
  - 6.2.3.12.1. Recursul administrativ
  - 6.2.3.12.2. Eliminarea căilor de atac în fața Comisiei de recurs a unui Consiliu superior al funcției publice
  - 6.2.3.12.3. Recursul la instanța administrativă

6.3. Răspunderea disciplinară a funcționarilor publici în Spania

- 6.3.1. *Conceptul de funcționar public*
- 6.3.2. *Principiul responsabilității funcționarului public ca cerință de bază pentru buna funcționare a administrației publice și a celorlalte puteri publice*
- 6.3.3. *Tipurile de responsabilitate ale funcționarului public*
- 6.3.4. *Responsabilitatea de natură punitivă a funcționarului public*
  - 6.3.4.1. Dreptul administrativ sancționator: un sistem punitiv unic
  - 6.3.4.2. Sistemul dreptului administrativ sancționator - regimul disciplinar al funcționarului public

- 6.3.4.2.1. Constituția spaniolă și tratatele internaționale
- 6.3.4.2.2. Normativă cu rang de lege. Dispersia normelor administrative sancționatorii
- 6.3.4.2.3. Normativă cu rang de regulament. Colaborarea regulamentară în dreptul administrativ sancționator și, în special, în domeniul disciplinar
- 6.3.4.3. Principiile și regulile substanțiale ale Ius Puniendi și influența asupra acestora a condiției de funcționar public
  - 6.3.4.3.1. Preliminarii
  - 6.3.4.3.2. Principiul legalității
  - 6.3.4.3.3. Principiul antijuridic
  - 6.3.4.3.4. Principiul culpabilității
  - 6.3.4.3.5. Principiul *non bis in idem*
- 6.3.4.4. Conținutul sancțiunilor administrative în materia disciplinară: relația cu locul de muncă
- 6.3.4.5. Procedura disciplinară și măsurile provizorii
- 6.3.4.6. Prescripția responsabilității administrative-disciplinare

6.4. Răspunderea disciplinară a funcționarilor publici în Italia

- 6.4.1. *Noțiunea de funcționar public*
- 6.4.2. *Principii constituționale*
- 6.4.3. *Disciplina funcționarului public*
  - 6.4.3.1. Decretul legislativ 165/2001
  - 6.4.3.2. Domeniul de aplicare a Decretului Legislativ 165/2001
  - 6.4.3.3. Acte de micro și de macro organizare
- 6.4.4. *Răspunderea disciplinară*
- 6.4.5. *Abateri pentru care este prevăzută concedierea disciplinară*
- 6.4.6. *Sanctiunile disciplinare*
- 6.4.7. *Procedura sancționării disciplinare*

CONCLUZII ȘI PROPUNERI DE LEGE FERENDA

Concluzii

Propuneri de lege ferenda

BIBLIOGRAFIE

Cuvinte cheie: *răspundere administrativ-disciplinară, funcționar public, obligații de serviciu, abatere disciplinară, sancțiune disciplinară*

Răspunderea disciplinară este o instituție importantă a dreptului care dă eficiență unor relații logice și reale între participanții la raporturile de muncă, cele care se desfășoară între angajatori și angajați. Aceștia din urmă au obligația legală și profesională să-și îndeplinească întocmai sarcinile de serviciu care le revin, înscrise în actul de numire în funcție precum și în fișa postului, să respecte întocmai ordinea și disciplina la locul de muncă.

Disciplina la locul de muncă este esențială pentru desfășurarea corectă a activităților într-o instituție, având implicații asupra productivității și eficienței.

Personalul supus analizei reprezintă *persoana numită într-o funcție publică*, și aceasta din urmă, "reprezintă totalitatea atribuțiilor și responsabilităților, stabilite de lege, în scopul exercitării prerogativelor de putere publică de către autoritățile și instituțiile publice".

Funcționarii publici în calitatea lor de agenți ai administrației publice trebuie să manifeste un comportament cu totul special și deosebit pentru că prin intermediul lor, autoritățile și instituțiile publice își îndeplinesc sarcinile de mare importanță care revin serviciilor publice în apărarea interesului general, respectarea drepturilor și satisfacerea intereselor cetățenilor.

Cu atât mai mult funcționarii publici trebuie să respecte drepturile și obligațiile ce le revin, să evite stările de incompatibilitate, conflictele de interese care ar prejudicia grav prestigiul lor și al unităților din care fac parte.

Răspunderea disciplinară are un rol educativ și totodată, preventiv. Reglementarea abaterilor și mai ales a sancțiunilor îi restricționează pe aceștia și le impun respectarea întocmai a misiunii cu care sunt investiți. Desigur că, răspunderea disciplinară are și un rol sancționator prin mijloacele de constrângere prevăzute de lege prin care se urmărește atât sancționarea propriu-zisă, cât și îndreptarea celor vinovați, astfel ca în viitor, ei să aibă un comportament responsabil, să-și îndeplinească întocmai funcția publică în care sunt investiți, să manifeste respect față de autoritatea/instituția publică astfel încât beneficiarii serviciului public să aibă deplină încredere în serviciile la care apelează.

Teza prezintă o deosebită importanță, este rodul unei cercetări aprofundate și constante cu privire la legislația română și europeană, la doctrina românească și străină care au permis formularea unor idei inedite privind instituția cercetată în care sunt formulate concluzii relevante despre importanța răspunderii disciplinare în context național și european.

Scopul tezei constă în relevarea și influența aspectelor teoretice și practice asupra dezvoltării cadrului legislativ al sistemului juridic românesc în domeniul supus analizei

noastre, în raport cu evoluția lui la nivel european ca urmare a analizei doctrinei de specialitate străine și din lucrările interne.

În calitatea de magistrat pe care o dețin am soluționat cazuri referitoare la răspunderea disciplinară a funcționarilor publici. De aici interesul de a studia și aprofunda această temă.

Funcționarul public este persoana numită într-o funcție publică¹. Despre funcționarii publici s-a spus că "sunt deținătorii celei mai discutabile categorii de raporturi de muncă desfășurată între literatura dreptului administrativ și cea a dreptului muncii"².

Este necesar să subliniem un factor esențial, și anume acela că funcționarul public are un rol foarte important în societatea contemporană.

Prin prisma acestui fapt, legiuitorul român a constatat că este deosebit de utilă adoptarea unui nou statut al funcționarilor publici, având ca piatră de temelie normele privind Statutul funcționarilor publici.

În prezent, cadrul legal aplicabil funcționarilor publici este reglementat de C. adm., în vigoare începând cu data de 5 iulie 2019 și este o mărturie a atenției legiuitorului pentru această categorie de personal. Deși elaborarea și implementarea acestuia au constituit un progres în legiferarea Statutul funcționarilor publici, actul normativ are însă nevoie de permanente actualizări, modificări sau completări, pe măsura evoluției societății, astfel încât îndeplinirea atribuțiilor de serviciu conferite de legiuitor funcționarilor publici să aibă loc la cele mai înalte standarde și cu cele mai bune rezultate.

Având ca scop prezentarea detaliată și îmbunătățirea cadrului legislativ, formele cercetării au fost atât fundamentală (generalizarea teoretică), predictivă (anticipativă) cât și aplicativă (prezentarea de spețe), având ca scop căutarea de rezolvări concrete/practice bazate pe teoria de caz.

Dacă analizăm în detaliu formele (în teză folosind adeseori metoda descriptivă și pe cea explicativă) și condițiile (fundamentale, de construcție teoretică și aplicativ – experimentală utilizate pe parcursul primelor trei capitole) de atragere a răspunderii disciplinare a funcționarilor publici, putem observa că acestea pot fi îmbunătățite prin modificarea și completarea cadrului legislativ actual (utilizând în cadrul tezei caracterul aplicat și de acțiune concretă ca formă a cercetării științifice).

Această procedură este, în ansamblul său, la nivelul standardelor europene, poate în unele situații peste legislația altor țări și își realizează în plan intern misiunea protectivă sau coercitivă, după caz.

---

¹ E. Bălan, *Drept administrativ și procedură administrativă*, Ed. Universitară, București, 2002, p. 220.

² F. Roșioru, *Dreptul individual al muncii*, Ed. Universul Juridic, București, 2017, p. 64.

Proiectul de cercetare al tezei a fost structurat preluând etapele de studiu consacrate de specialistul în domeniu, profesor emerit în cadrul universității din Montreal, dr. Marie-Fabienne Fortin, care prezintă o structură internațional recunoscută în cercetarea științifică universitară. Următoarele elemente au reprezentat etapele dezvoltării cercetării prezentei teze de doctorat și prezintă „cheia de boltă” a întregului demers științific:

- „- alegerea și formularea problemei de cercetat;
- listarea referințelor bibliografice importante și relevante în raport cu problema;
- elaborarea unui cadru de referință teoretică;
- stabilirea scopului, întrebărilor sau ipotezelor;
- alegerea unei structuri a cercetării;(...)
- alegerea tehnicilor de culegere și analiză;
- culegerea datelor;
- analiza și interpretarea datelor;
- comunicarea rezultatelor”³.

În cadrul primului capitol am realizat, în opinia noastră, mai întâi o analiză teoretică a aspectelor ce se referă la funcționarul public ca subiect al răspunderii disciplinare, a funcției publice, a aspectelor ce se referă la răspunderea administrativ-disciplinară așa cum este ea reglementată prin dispozițiile legislației generale, ale legislației speciale și prin jurisprudență.

În concepția legiuitorului, funcția publică *reprezintă totalitatea sarcinilor și datoriilor, prevăzute de lege, în scopul îndeplinirii prerogativelor de putere publică de autoritățile și instituțiile publice.*

Potrivit acestei definiții, prin funcția publică sunt exercitate prerogativele de putere publică.

Elaborând un cadru teoretic, am constatat că răspunderea administrativ - disciplinară a funcționarilor publici este un tip de răspundere socială, fiind activată strict în condițiile legii emise pentru apărarea intereselor societății și ale cetățeanului. Atragerea acesteia se realizează doar cu ajutorul instituțiilor statului, singurele investite să aplice măsuri sancționatorii și apare doar când sunt îndeplinite condițiile esențiale ale răspunderii în funcție de tipul relației sociale vătămate.

---

³ A se vedea D. Zait, *Metodologia cercetării, Școala doctorală de economie și administrarea afacerilor*, PP, 2015/2016 și D. Zait, A. Spalanzani, *La recherche en management et en économie. Reperes epistemologiques et methodologiques*, L’Harmattan, Paris, 2008.

Apoi, analizând răspunerea juridică, s-a observat că aceasta poate fi de mai multe tipuri, caracterizate de elementele individuale ale acestora, cum ar fi valorile sociale vătămate, forma normei juridice încălcate, gradul de pericol social al faptei ilicite, vinovăția făptuitorului etc.

Totodată, fiecare ramură de drept are reglementat un anumit tip de răspundere: răspunderea disciplinară (analizată de către noi), răspunderea civilă, răspunderea patrimonială, răspunderea contravențională, răspunderea penală.

Funcționarul public atrage răspunderea juridică în situația în care prin comportamentul său produce prejudicii, afectează imaginea și activitatea instituției în cadrul căreia își desfășoară activitatea. În funcție de valoarea socială lezată, răspunderea atrasă de acesta poate fi: disciplinară, contravențională, patrimonială, civilă sau penală.

Referitor la evoluția funcției publice și a funcționarilor publici în țara noastră, am încercat să facem o scurtă introspecție istorică, prin scoaterea în evidență a rolului extrem de important și a complexității acesteia, din cele mai vechi timpuri și până în prezent.

În al doilea capitol, prin definirea variabilelor supuse cercetării, ne-am propus să analizăm atât elementele constitutive ale abaterilor disciplinare aplicabile funcționarilor publici, cât și măsurile în sine, deoarece subiectul principal al prezentei teze îl reprezintă răspunderea disciplinară a funcționarilor publici. Folosind metoda de culegere, analiză și interpretare a datelor, am antamat elementul fundamental al atragerii acestui tip de răspundere, prin prezentarea aspectelor generale și a elementelor constitutive ale acesteia, a principalelor categorii de abateri, dar și a cauzelor care înlătură caracterul de abatere al unei fapte.

Apoi, utilizând metoda de analiză⁴ și interpretare a datelor și informațiilor existente, am analizat abaterile disciplinare prevăzute expres de dispozițiile art. 492 din C. adm. pentru funcționarii publici.

În cel de-al treilea capitol, utilizând metoda de cercetare științifică privind stabilirea scopului și a ipotezelor de lucru, au fost analizate sancțiunile disciplinare. Mai întâi a fost elaborată o prezentare generală, pentru ca apoi să fie studiate și analizate în amănunt sancțiunile săvârșite de funcționarii publici.

În continuarea tezei noastre, în cadrul celui de-al patrulea capitol, a fost detaliată procedura cercetării disciplinare ce trebuie dusă la îndeplinire pentru soluționarea unei

---

⁴ D. Dănișor, *Ghid practic pentru elaborarea și susținerea tezei de doctorat. Metodologie juridică*, Ed. Universul Juridic, București, 2018, 138.

sesizări disciplinare, finalizată fie prin sancționarea funcționarului public, fie, după caz, cu clasarea sesizării.

În următorul capitol, a fost prezentată în detaliu soluționarea litigiilor de muncă de către instanțele de contencios, această procedură fiind prezentată și prin prisma jurisprudenței aferente. Acest capitol s-a bazat într-un procent foarte mare pe metoda de analiză și de interpretare a datelor, spețele prezentate având un rol determinant în fundamentarea demersului științific privind propunerile de modificare a legislației în vigoare, aferent ultimei părți a tezei.

În cadrul celui de-al șaselea capitol, ne-am propus să efectuăm o scurtă prezentare a răspunderii administrativ-disciplinare a funcționarilor publici, conform legislației din alte țări europene, precum *Italia, Franța și Spania*. Aspectele de drept comparat s-au avut în vedere atât parcurgerea modului teoretic de acțiune, dar și un potențial demers privind armonizarea la nivel european a legislației în acest domeniu, referitoare la măsurile coercitive disciplinare aplicabile funcționarului, printr-o fină justificare a unei strategii comune și a unei viziuni europene asupra problematicii tratate.

Trebuie să menționăm că în *Spania*, nu există un singur concept de funcționar public, comun întregului sistem juridic spaniol, ci că fiecare ramură a acestui sistem are propriul concept de funcționar public, aplicabil doar în scopurile respective.

În *Italia*, raportul de muncă în sectorul public este, așadar cel în care o persoană fizică își plasează, în mod voluntar și în schimbul unei compensații, activitatea sa de muncă, în mod continuu, în serviciul unei administrații publice, asumând astfel un statut specific cu drepturi speciale și atribuții.

Constatăm că în țările analizate, există o reticență în definirea noțiunii de funcționar public.

Instituția “răspunderii” asigură respectarea tuturor regulilor sociale din societate. Răspunderea este de fapt o responsabilitate socială în baza căreia fiecare cetățean are obligația să realizeze consecințele faptelor sale și să răspundă pentru ele oricare ar fi natura acestora.

Având în vedere tema tratată în cadrul acestei lucrări, ce tratează răspunderea disciplinară din perspectiva autorului faptei ilicite – funcționarul public, apreciem ca fiind util a înfățișa unele aspecte, cu caracter general, referitoare subiectul activ al raportului de răspundere.

În sensul general la noțiunii, răspunderea juridică reprezintă „consecința rezultată din neîndeplinirea unei obligații legale”⁵.

Așa cum am putut observa în literatura de specialitate, întâlnim diverse opinii în ceea ce privește definirea răspunderii juridice. Potrivit unei astfel de opinii, răspunderea poate dobândi diverse forme de manifestare deoarece: „orice faptă prin care se încalcă o normă obligatorie atrage după sine o răspundere față de societate”⁶.

Alți autori⁷ au opinat că domeniul răspunderii sociale este foarte vast și cuprinde toate tipurile de răspundere: morală, politică, juridică, precum și alte modalități diferite prin care membrii societății trebuie să răspundă de comportamentul deviant pe care îl au în societate. De asemenea, răspunderea socială vine în susținerea democrației, nicidecum împotriva acesteia.

Prin urmare, răspunderea juridică este aplicabilă cu precădere funcționarilor publici, întrucât autoritatea publică are obligația să acționeze cu promptitudine pentru a elimina orice suspiciune a membrilor societății la adresa acestora prin mijloace eficiente de protecție față de instituția publică și de atragere a răspunderii acesteia.

În aceste condiții, fiind un stat democratic, este normal ca toți salariații să răspundă pentru faptele săvârșite în exercițiul unei funcții publice. Răspunderea funcționarilor publici și democrația sunt două elemente inseparabile.

În urma unei analize concrete și aplicate pe toate categoriile de funcționari publici implicați în funcționarea statului de drept, pe ansamblul tuturor reglementărilor aplicabile acestei categorii de salariați, a rezultat faptul că în urma unui studiu complex epistemologic, statutul special al funcționarilor publici reiese din atribuțiile și îndatoririle de serviciu, dar și din interdicțiile privind unele drepturi și libertăți, pe care le implică îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ale acestora. Statutul funcționarului este reglementat începând cu modalitatea de selecționare, de pregătirea profesională și formarea profesională și până la normele deontologice și de conduită în exercitarea funcției publice.

Această regulă se aplică în situația săvârșirii unor fapte disciplinare de către toți funcționarii publici, cu sau fără statut special. Cu titlu de exemplu, menționăm polițiștii, care sunt considerați a fi apărătorii siguranței publice și a ordinii de drept, și prin urmare nu pot face excepție de la principiile fundamentale ale statului de drept. Pentru această categorie de

---

⁵DEX, p. 891.

⁶Ș. Beligrădeanu, *Răspunderea materială a persoanelor încadrate în muncă*, Ed. Științifică și Pedagogică, București, 1973, p.11.

⁷L. Pop, *Tratat de drept civil. Obligațiile, Raporturile obligaționale extracontractuale*, Vol. III, Ed. Universul Juridic, București, 2020, p.93 și urm.

funcționari publici cu statut special, subordonarea ierarhică este foarte importantă, întrucât exercitarea atribuțiilor și ocuparea funcțiilor sunt corespunzătoare gradului profesional pe care aceștia îl au.

Legiuitorul român a reglementat răspunderea funcționarilor publici atât prin prisma asigurării dreptului persoanei vătămate de a solicita pedepsirea acestora în situația în care își exercită necorespunzător atribuțiile funcției, dar și pentru protejarea funcționarilor de acțiunile abuzive ale terților, întrucât sarcinile acestora de serviciu sunt mereu în atenția cetățenilor.

În *Franța*, angajarea unei proceduri disciplinare este de competența exclusivă a autorității teritoriale și nu a adunării deliberative.

În funcție de sancțiunea avută în vedere și de statutul agentului, este vorba fie de o procedură fără sesizarea consiliului de disciplină, fie de o sesizare a consiliului de disciplină.

În *Spania*, regimul disciplinar al funcționarilor publici reprezintă ansamblul de norme juridice stabilite de stat, care determină faptele ilicite pe care le poate comite personalul aflat în serviciul său în exercitarea funcției și prevăd sancțiunile ce pot fi impuse de administrația publică în urma unui procedeu administrativ specific.

În *Italia*, răspunderea disciplinară derivă, deopotrivă, din încălcarea îndatoririlor referitoare la raportul de angajare de către angajator

Astfel, am studiat în mod concret prin delimitare temporală și spațială faptele funcționarilor publici ce pot atrage mai multe tipuri de răspundere: disciplinară, civilă și penală, analizând distinct modul de angajare pentru fiecare situație în parte, prin prisma condițiilor care asigură controlul asupra procedurilor respective, pentru a verifica, pe de o parte, legalitatea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu de către funcționarul public, dar și pentru a-l proteja de acțiunile abuzive directe ale terților.

Am restrâns domeniul de investigație propriu-zisă după o prezentare exhaustivă referitoare la funcționarii publici și am concluzionat că este necesar ca aceștia să aibă permanent în vedere faptul că acest statut presupune numeroase incompatibilități, interdicții și îndatoriri, atât în exercițiul funcțiunii, dar și în timpul lor liber, iar încălcarea, ignorarea sau neglijarea acestora atrage după sine răspunderea disciplinară.

În opinia noastră, semnificația studiului a reliefat faptul că legiuitorul român care a ales modalitatea optimă de reglementare a abaterilor disciplinare ce pot fi săvârșite de funcționarii publici, prin nominalizarea expresă și limitativă a acestora ca urmare a aplicării principiului „*nulla poena sine lege*”. Astfel, am identificat abaterile și sancțiunile disciplinare ce au fost consacrate prin dispozițiile art.492 și următoarele din C. adm.

În *Franța*, nu există o definiție a abaterii disciplinare. Este responsabilitatea autorității teritoriale, care intenționează să sancționeze agentul, să califice abaterea în raport cu obligațiile profesionale prevăzute de lege sau de jurisprudență și să dovedească existența abaterii.

În *Spania*, principala consecință pentru funcționarul public care nu respectă unele dintre obligațiile derivate din această condiție este posibilitatea de a fi sancționat. Sancțiunea poate fi disciplinară, impusă de administrația angajatoare, conform dreptului administrativ sancționator, în cadrul căruia se integrează.

De asemenea, am încercat să privim demersul științific ca un studiu de cercetare interdependent și ancorat în contextul realității românești. În același timp, am constatat că, spre deosebire de legislația din România, în legislațiile altor state membre ale UE, legiuitorul s-a limitat doar la descrierea în termeni foarte generali a condițiilor care pot atrage răspunderea disciplinară a funcționarului public.

După observația și cercetarea directă, am realizat discuții informale cu funcționarii publici și am pus accent pe validarea reciprocă a instrumentelor de cercetare. Opțiunea legiuitorului român se integrează în peisajul juridic românesc ce este dominat de forma scrisă a legii care până la consolidarea cadrului legislativ ce guvernează activitatea funcționarilor publici nu se bucură de stabilitate, fiind privită cu neîncredere și suspectată de arbitrar în interpretare.

Însă, odată cu reglementarea strictă și expresă a condițiilor și împrejurărilor de atragere a răspunderii disciplinare, precum și ca urmare a legiferării întregii proceduri disciplinare, nu mai pot exista suspiciuni cu privire la o interpretare neunitară a legislației și, cu atât mai puțin, bănuieli referitoare la o abordare discreționară cu privire la procedura de cercetare a funcționarului public.

Rezultatele demersului nostru științific s-au dorit a fi oferirea unor îmbunătățiri structurale și de esență ale cadrului legislativ românesc în acest domeniu. Suntem în prezența unui regim sancționator progresiv, iar analiza proprie s-a dorit a se concentra pe descompunerea și prezentarea unui sistem în elemente componente accesibile atât specialiștilor, cât și publicului larg, pentru a se conferi posibilitatea individualizării sancțiunii potrivit principiului proporționalității. Astfel, s-au pus în evidență aspecte precum: legiferarea dreptului la apărare a funcționarului public cercetat (care poate fi asistat de un avocat sau de un reprezentant al sindicatului din care face parte, de asemenea fiind obligatorie audierea acestuia, ce va fi consemnată într-un proces verbal), principiul contradictorialității (potrivit căruia cele două părți propun probe în apărare, având totodată acces la toate documentele

cauzei), principiul legalității sancțiunii (care se referă la aplicarea sancțiunii doar după parcurgerea procedurii și în limitele reglementate de legiuitor). De asemenea, este obligatorie motivarea propunerii de sancționare, precum și a actului administrativ de aplicare a sancțiunii disciplinare, indicarea instanței competente și a termenului înlăuntrul căruia poate fi contestată sancțiunea, asigurându-se în acest mod accesul efectiv la justiție a celui sancționat.

Autoritățile publice care impun măsuri disciplinare trebuie să respecte drepturile și garanțiile în cadrul procedurii administrative disciplinare. Totuși, dacă nu o fac, aceasta nu va constitui neapărat o încălcare a CEDO, atât timp cât „deficiențele structurale sau procedurale identificate în cadrul procedurii (...) sunt remediate în cursul controlului ulterior de către un organ judiciar cu jurisdicție deplină”⁸.

Prin urmare, standardele minime în exercitarea puterilor disciplinare trebuie analizate în cadrul controlului judiciar și al garanțiilor judiciare.

S-a evidențiat și faptul că legiuitorul a condiționat accesul la instanță al funcționarului public sancționat disciplinar cu pedeapsa cea mai severă, respectiv destituirea din funcția publică, de parcurgerea procedurii contestației pe cale administrativă, potrivit dispozițiilor Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. Este obligatoriu ca această etapă să fie efectuată într-un anumit termen și în anumite condiții prevăzute de lege iar, ulterior, i se permite funcționarului public sancționat să utilizeze de dreptul de a formula acțiune în instanță, în caz contrar fiind atrasă inadmisibilitatea acțiunii.

În concluzie, cercetarea ne trimite în mod cert la propuneri privind modificări de substanță a unor acte cu aplicare directă în sfera cercetării efectuate sau subsecvente răspunderii administrativ-disciplinare a funcționarului public.

Pentru început, este necesar să subliniem un factor esențial, și anume acela că funcționarul public are un rol foarte important în societatea contemporană.

Prin prisma acestui fapt, legiuitorul român a constatat că este deosebit de utilă adoptarea unui nou statut al funcționarilor publici, având ca piatră de temelie normele privind Statutul funcționarilor publici.

În prezent, cadrul legal aplicabil funcționarilor publici este reglementat de C. adm., în vigoare începând cu data de 5 iulie 2019 și este o mărturie a atenției legiuitorului pentru această categorie de personal. Deși elaborarea și implementarea acestuia au constituit un progres în legiferarea Statutul funcționarilor publici, actul normativ are însă nevoie de

---

⁸ Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Cauza *Thierry c. Franța*, 37058/19, par. 26; Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Cauza *Ramos Nunes de Carvalho e Sá c. Portugal*, 55391/13, 57728/13 y 74041/13, par. 132; Hotărârea din 3 noiembrie 2022, Cauza *Dahan c. Franța*, 32314/14, par. 50.

permanente actualizări, modificări sau completări, pe măsura evoluției societății, astfel încât îndeplinirea atribuțiilor de serviciu conferite de legiuitor funcționarilor publici să aibă loc la cele mai înalte standarde și cu cele mai bune rezultate.

În analiza efectuată în prezenta teză, prin abordarea răspunderii disciplinare a funcționarilor publici a fost pusă în discuție o multitudine de aspecte teoretice și practice, urmând a fi formulate și propuneri *de lege ferenda*, pentru o mai bună reglementare a aspectelor care generează dificultăți de interpretare a dispozițiilor legale (de exemplu nu există conexiune între termene, sau se impun modificări și completări ale normelor legale). Astfel:

- În primul rând subliniem faptul că legiuitorul nu a menționat expres obligația funcționarului public de a respecta disciplina muncii, în maniera în care este dispusă prin normele C. mun., nici prin prevederile Legii nr. 188/1999 și nici prin cele ale actualului C. adm. Deși s-a sperat la complinirea acestei lipse din legislația specială, legiuitorul a lăsat statuată disciplina muncii doar prin cadrul de reglementare general și de această dată.

Astfel, regăsim în C. adm. dispozițiile art. 371 alin. (3) unde se precizează că *funcționarii acționează, prin activitatea lor, cu obiectivitate, profesionalism, legalitate și imparțialitate pentru realizarea de către autoritățile și instituțiile publice a atribuțiilor stabilite în lege.*

Iar prin dispozițiile art. 431 alin. (1) din același act normativ, legiuitorul prevede obligativitatea funcționarului public de a-și exercita funcția publică cu obiectivitate, imparțialitate și independență.

Ca și propunere *de lege ferenda*, considerăm că o asemenea dispoziție expresă privind disciplina muncii ar putea fi statuată în mod expres în C. adm., pentru că asigurarea unui climat organizațional sănătos și buna funcționare a instituției sunt esențiale pentru ca personalul să fie mai performant în exercitarea atribuțiilor acestuia.

- Referitor la răspunderea disciplinară a funcționarilor publici, am constatat, în urma efectuării unei analize complexe, necesitatea modificării și completării art. 492 din C. adm. în sensul adăugării la sancțiunile deja existente, a încă două noi măsuri coercitive, respectiv: mutarea disciplinară la o altă unitate și suspendarea din funcție a funcționarului public, ambele pentru perioade limitate de timp, expres prevăzute de legiuitor. Aceste completări sunt necesare, pentru a oferi astfel posibilitatea celor care efectuează cercetarea disciplinară, dar și angajatorului, să aibă posibilitatea alegerii unei sancțiuni dintr-o paletă mai largă, pentru a împlini pe deplin rolul principiului proporționalității între fapta săvârșită și sancțiunea aplicată. Bineînțeles că adoptarea unor astfel de măsuri trebuie circumstanțiată fiecărei

situații în parte, pe baza unei analize de la caz la caz, întrucât în practică s-a observat că pot exista numeroase situații particulare, care trebuie evaluate corespunzător. Cu titlu de exemplu, menționăm o situație în care însăși amplasarea unității în care își desfășura activitatea funcționarul public cercetat a constituit factorul determinant în apariția atitudinii ilicite a făptuitorului. O altă propunere vizează instituirea posibilității angajatorului ca în cazul săvârșirii unor fapte de o gravitate sporită, dar nu extremă, să poată evita sancționarea funcționarului public sesizat direct cu cea mai drastică sancțiune disciplinară – destituirea, în ideea că acesta din urmă să înțeleagă că prin aplicarea graduală a unor sancțiuni, forța de coerciție a statutului este esențială pentru schimbarea comportamentului ilicit.

- O altă propunere referitoare la răspunderea disciplinară se referă la modificarea art. 493 alin. (3) din C. adm., în sensul reglementării obligației consultării comisiilor de disciplină când se consideră oportună aplicarea sancțiunii prevăzute de art. 492 alin. (3) lit. a) din același act normativ, respectiv mustrea scrisă. Considerăm că și această propunere este importantă și oportună având în vedere, pe de o parte, că această măsură coercitivă produce consecințe asupra funcționarului sancționat pe plan profesional (cariera) și, pe de altă parte, este relevantă din perspectiva respectării principiului egalității de tratament⁹, fiind imperios necesară instituirea obligativității aplicării aceluiași proceduri disciplinare tuturor funcționarilor publici cercetați disciplinar.

- O altă propunere se referă la completarea prevederilor art. 492 alin. (9) din C. adm. teza I, prin limitarea în timp a suspendării cercetării disciplinare în cazul în care a fost atrasă și răspunderea penală de aceeași faptă, după cum urmează:

„(9) În cazul în care fapta funcționarului public a fost sesizată ca abatere disciplinară și ca infracțiune, procedura angajării răspunderii disciplinare se suspendă până la dispunerea clasării ori renunțării la urmărirea penală sau până la data la care instanța judecătorească dispune achitarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei sau încetarea procesului penal, *dar nu mai mult de 2 ani de la săvârșirea faptei*”.

Deși în literatura de specialitate regăsim faptul că cele două forme de răspundere au o relație de condiționare reciprocă, totuși acestea sunt subsecvente, deoarece în momentul în care sunt atrase concomitent primează răspunderea penală, iar cea disciplinară se suspendă. Consecința acestui fapt este imposibilitatea desfășurării procedurii disciplinare și, implicit, a sancționării funcționarului public sesizat, dacă se impune.

---

⁹ A se vedea art. 5 alin. (1) din C. mun.

Analizând C. mun. francez¹⁰, observam că s-a dat posibilitatea sancționării disciplinare a celui care a săvârșit o faptă care constituie atât infracțiune cât și abatere disciplinară. Cercetarea disciplinară nu împiedică în vreun fel evoluția cu celeritate a procesului penal, ținând cont de scopul urmărit de legiuitor atât prin prisma reglementărilor prezente, cât și în perspectiva celor viitoare.

Dar nu trebuie să pierdem din vedere nici echilibrul care trebuie să existe în raporturile juridice de serviciu și, mai ales, scopul preventiv – punitiv - educativ al răspunderii disciplinare, care și acesta se realizează ca urmare a celerității cu care este rezolvat raportul juridic de răspundere disciplinară. Acest fapt a stat la baza propunerii noastre de limitare a perioadei de suspendare a cercetării disciplinare pe o perioadă de maxim 2 ani de la săvârșirea faptei.

Referitor la categoria de personal care a fost analizată pe parcursul acestei teze, avem câteva propuneri *de lege ferenda*, după cum urmează:

- În primul rând, opinăm că se impune introducerea atât în prevederile C. adm., cât și în cuprinsul Anexei 7 din Cod, menționarea expresă a sancțiunilor disciplinare pentru care este obligatorie îndeplinirea procedurii prealabile în cazul contestării acestora, înainte de a fi sesizată instanța de judecată. Considerăm că este necesară această completare, în condițiile în care legiuitorul a impus această obligativitate pentru destituirea disciplinară din funcția publică, însă a omis să se dispună în acest sens și pentru restul sancțiunilor prevăzute de C. adm.

Această reglementare era prevăzută prin dispozițiile art. 23 alin. (2) din H.G. nr. 1344/2007, care însă nu a mai fost preluată nici de prevederile Anexei 7 din C. adm. și nici de cele ale C. adm.

Opinăm că este deosebit de importantă această clarificare, pentru evitarea interpretării exhaustive a acestor dispoziții și pentru aplicarea lor unitară, întrucât nu toți funcționarii destituiți au studii juridice sau nu își permit angajarea unui avocat care să le aducă la cunoștință dispozițiile Legii contenciosului administrativ care impun prin prevederile art. 7 parcurgerea procedurii prealabile pentru toate sancțiunile disciplinare anterior contestării în instanță a acestora.

Totodată, prin această completare s-ar facilita accesul la justiție a funcționarului public sancționat, evitându-se respingerea acțiunii acestuia de către instanța de judecată ca fiind inadmisibilă.

---

¹⁰A se vedea art.L1332-4 din C. mun. francez.

- Următoarea propunere se referă la completarea mențiunilor obligatorii ce trebuie să le cuprindă actul administrativ de sancționare. Studiind atent aceste elemente, am putut constata că printre acestea nu se regăsesc și motivele pentru care au fost respinse de către comisie argumentele invocate de funcționarul public în apărarea sa, în eventualitatea în care acest fapt are loc. O astfel de precizare este necesară având în vedere că există obligativitatea motivării refuzului unei cereri, nu și a aprobării acesteia.

Un alt motiv îl constituie alinierea legislației speciale aplicabilă funcționarilor publici cu normele generale de dreptul muncii.

Prin urmare, în condițiile în care actul administrativ de sancționare disciplinară produce efecte asupra carierei și demnității funcționarului public, *de lege ferenda*, considerăm că trebuie complinită această omisiune.

- În urma analizei noastre, am constatat și faptul că, la momentul emiterii noilor norme privind modul de constituire, organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, precum și componența, atribuțiile, modul de sesizare și procedura disciplinară, cuprinse în Anexa nr. 7 la Cod, legiuitorul a omis să reglementeze procedura de comunicare a actului administrativ și persoanele cărora ar trebui să li se comunice actul administrativ de sancționare disciplinară a funcționarului public.

Procedura disciplinară trebuie desfășurată în temeiul dispozițiilor legale în vigoare (Anexa nr. 7 a C. adm.), și nu în considerarea unui act normativ abrogat (H.G. nr. 1344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină)¹¹.

Dispozițiile art. 50 alin. (1) și (5) din H.G. nr. 1344/2007 făceau referire la termenul de comunicare, departamentul care se ocupa de această sarcină precum și la persoanele cărora trebuia să li se comunice actul administrativ de sancționare.

Însă, în actualele reglementări, regăsim la art. 51 alin. (5) din Anexa 7 la Cod, doar o vagă trimitere la emiterea actului administrativ de sancționare „în termen de 10 zile calendaristice de la data primirii raportului prevăzut la alin. (1), dar nu mai târziu de împlinirea termenului prevăzut la art. 492 alin. (8) din prezentul Cod, persoana care are competența legală de numire, potrivit legii, emite actul administrativ de sancționare disciplinară în condițiile prevăzute la art. 528 alin. (1) și (2) și art. 532 din prezentul cod”.

Dacă analizăm normele legale mai sus amintite, vom observa că tocmai la art. 528 alin. (5) din Cod se menționează că „actele administrative se comunică, prin grija

---

¹¹ C. Ap. Craiova, sect. de cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ 86453e766/2023 din 07-mar-2023, www.sintact.ro, accesat în august 18, 2024.

compartimentului de resurse umane, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la emitere” fără nici o altă precizare.

Prin urmare, în opinia noastră este necesar să se completeze actualele dispoziții ale C. adm. cu prevederi care să indice în mod expres persoanele cărora trebuie să le fie comunicat actul administrativ, respectiv: comisiei de disciplină care a elaborat și transmis raportul, funcționarului public a cărui faptă a fost sesizată ca abatere disciplinară și persoanei care a formulat sesizarea.

- În cursul cercetării noastre am constatat în ceea ce privește comunicarea actului administrativ de sancționare faptul că sunt aplicabile inclusiv dispozițiile art. 528 alin. (7) lit. d) din Cod, care reglementează dovada comunicării unui act administrativ ce se poate face și printr-un proces-verbal care certifică afișarea actului administrativ la locul de desfășurare a activității funcționarului public. Aceste dispoziții se aplică inclusiv actului administrativ de sancționare disciplinară prevăzut de dispozițiilor alin.(8) al aceluiași articol.

Însă, am constatat o contradicție majoră între dispozițiile mai sus amintite cu cele ale Legii nr. 190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)¹² și ale Legii nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date¹³.

Această contradicție a apărut întrucât prin afișarea actului administrativ de sancționare nu pot fi protejate date cu caracter personal al funcționarului public sancționat, pentru că acest act prezintă foarte multe date de identificare a funcționarului sancționat.

Având în vedere acest fapt, considerăm necesară completarea art. 528 din C. adm. cu un nou alineat, alin. (9), prin care să se excepteze de la aplicarea dispozițiilor alin. (7) lit. d) actul administrativ de sancționare disciplinară.

- Nu în ultimul rând, o altă propunere se referă la contestația în anulare, care este o cale extraordinară de atac ce poate fi utilizată de funcționarii publici în litigiile ce au ca obiect relațiile lor de serviciu. Aceasta este reglementată doar prin prevederile art. 503 alin. (2) pct.

---

¹² Publicată în M. Of. nr. 651 din 26 iulie 2018, modificată ulterior.

¹³ Publicată în M. Of. nr. 13 din 07 ianuarie 2019.

(2) din C. pr. civ., nu și prin cele ale Legii contenciosului administrativ: „hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când: (...) dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale”.

În acest caz, „eroarea materială” poate fi interpretată și în sensul unei hotărâri greșite a instanței (de recurs în cazul nostru), dispusă într-o anumită cauză ce a avut la baza raționamentul distorsionat privind situația de fapt sau dispozițiile legale incidente.

Actualele condiții fac ca această cale extraordinară de atac să existe doar cu titlu declarativ, fiind minimalizată atât de jurisprudență, cât și literatura de specialitate¹⁴, deoarece este admisibilă strict pentru greșelile de procedură.

Însă pentru greșelile de interpretare a dispozițiilor legale incidente, de evaluare a probelor sau a greșelilor de judecată propriu-zise în spețele deduse judecării, considerăm că se impune completarea vidului legislativ prin modificarea și completarea dispozițiilor ce reglementează contestația în anulare, prin judecarea raportării soluției deciziei atacate cu dispozițiile legale incidente specificului obiectului acțiunii.

Prin propunerea noastră dorim să existe o similitudine între reglementările dreptului civil cu cel penal, întrucât prin dispozițiile art. 433 din C. pr. pen. este reglementat recursul în casație care „urmărește să supună ÎCCJ judecarea, în condițiile legii, a conformității hotărârii atacate cu regulile de drept aplicabile”. Însă această cale de atac nu o regăsim și în dispozițiile C. pr. civ., fapt ce prejudiciază dreptul părților litigante la accesul în justiție atunci când instanța de recurs a pronunțat o hotărâre eronată. În prezent, singura posibilitate de contestare a unei astfel de decizii de către partea ce se consideră vătămată este la CEDO.

Starea de incompatibilitate a funcționarului public se constată și se sancționează în condițiile Legii nr. 176/2010. Așa fiind urmează să ne referim la dispozițiile corespunzătoare din această lege. Conform, art. 22 alin. 3, *dacă raportul de evaluarea incompatibilității nu a fost contestat într-un termen legal, la instanța de contencios administrativ, Agenția declanșează în termen de 15 zile organele competente pentru declanșarea procedurii disciplinare*. De asemenea, art. 25 alin. 3 din Legea 176/2010 prevede că *facta persoanei cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau conflict de interes constituie temei pentru eliberarea din funcție ori, după caz constituie abatere disciplinară*; iar pentru aplicarea sancțiunii disciplinare, Agenția Națională de Integritate va comunica raportul de

---

¹⁴ M. Tăbărcă, *Drept procesual civil*, vol. III, *Căi de atac*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 246-251, I. Leș, *Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2015, p. 800-803.

evaluare comisiei de disciplină care propune organului competent aplicarea unei sancțiuni disciplinare (art. 26 alin. 1 lit. j).

Din textele precitate ale Legii nr. 176/2010, observăm necorelarea cu art. 493 alin. 2 C. adm. care prevede că sancțiunea în discuție "se aplică și direct de către persoana care are competența legală de numire în funcția publică".

Legal și logic este ca și destituirea din funcția publică să intervină, în condițiile sus-arătate prin intermediul comisiei de disciplină.

De altfel, observăm că textul art. 493 alin. 3 și 4 C. adm. este deficitar și prin aceea că se referă numai la *instituția publică*, ignorându-se entitățile cu denumirea de *autoritate publică*.¹⁵

Este motivul pentru care facem propunerile de *lege ferenda* și eliminarea imperfecțiunilor și necorelărilor sus-enunțate.

---

¹⁵ V. Vedinaș (coord.), *Commentary on the Administrative Code: Explanations, Jurisprudence, Doctrine*, Vol. II, Articles 365-368, Universul Juridic Publishing House, Bucharest, 2023, p. 433-435.

BIBLIOGRAFIE

I. ACTE NORMATIVE INTERNE

1. Constituția;
2. Codul administrativ;
3. Codul muncii;
4. Codul civil;
5. Codul de procedură civilă;
6. Codul de procedură penală;
7. Codul penal;
8. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public;
9. Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi;
10. Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate;
11. Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și tratament între bărbați și femei;
12. Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice și în mediu de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției;
13. Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății;
14. Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ;
15. Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar;
16. Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice;
17. Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;
18. Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
19. Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmării penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date;
20. Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară;
21. Legea nr. 367/2022 privind dialogul social;
22. Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor de interes public;

23. O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru;
24. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
25. H.G. nr. 302/2022 pentru aprobarea normelor privind modul de constituire, organizare și funcționarea comisiilor paritare componența, atribuțiile și procedura de lucru ale acestora, precum și a normelor privind încheierea și monitorizarea aplicării acordurilor colective;
26. H.G. nr. 970/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.

II. ACTE NORMATIVE DREPT COMPARAT

1. Constituția Spaniei;
2. Codul civil francez;
3. Codul civil italian;
4. Codul muncii francez;
5. Codul general al funcției publice francez;
6. Legea din 25 septembrie 1948 - Codul jurisdicțiilor financiare în Franța;
7. Decretul Regal Legislativ 5/2015 prin care se aprobă textul referitor la Legea privind Statutul de Bază a Funcționarilor Publici;
8. Legea 734 din 2002 - Codul Disciplinar Unic în Spania;
9. Legea 1952 din 2019 - Codul General Disciplinar în Spania;
10. Decretul Regal 33/1986 pentru aprobarea Regulamentului de Regim Disciplinar al Funcționarilor din Administrația Generală a Statului în Spania;
11. Decretul legislativ nr. 165/2001 în Italia.

III. TRATATE. CURSURI. MONOGRAFII

A. Autori români

1. I. Alexandru, *Tratat de administrație publică*, Ed. Universul Juridic, București, 2008;
2. R. Anghel, *Procedura soluționării conflictelor individuale de muncă*, Ed. C.H. Beck, București, 2018;
3. E. Bălan, *Drept administrativ și procedură administrativă*, Ed. Universitară, București, 2002;
4. A.S. Ciobanu, F. Coman Kund, *Drept administrativ*, partea a II-a, ed. a III-a, Ed. Universul Juridic, București, 2008;

5. Ș. Beligrădeanu, *Răspunderea materială a persoanelor încadrate în muncă*, Ed. Științifică și Pedagogică, București, 1973;
6. G. Bogasiu, *Legea contenciosului administrativ comentată și adnotată*, ed. a V-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
7. M.N. Costin, *Răspunderea juridică în dreptul RSR*, Ed. Dacia, Cluj, 1974;
8. I. Craiovan, *Tratat de teoria penală a dreptului*, ed. a IV-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
9. V. Dabu, *Răspunderea juridică a funcționarului public*, Ed. Global Lex, București, 2000;
10. D. Dănișor, *Ghid practic pentru elaborarea și susținerea tezei de doctorat. Metodologie juridică*, Ed. Universul Juridic, București, 2018;
11. I. Deleanu, *Tratat de procedură civilă*, Vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2013;
12. Dicționarul explicativ al limbii române (DEX), Ed. Universul Enciclopedic, 2016;
13. V. Hanga, *Mic dicționar juridic*, ed. a 2-a, Ed. Lumina Lex, București, 2005;
14. I. Gârbuleț, *Tratat privind răspunderea disciplinară a magistraților*, Ed. Universul Juridic, București 2020;
15. D. Gherasim, *Buna credință în raporturile juridice civile*, Ed. Academia Republicii Socialiste România, 1981;
16. M. A. Hotca, *Manual de drept penal, Partea generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
17. M. Gaiță, M.M. Pivniceru, *Jurisprudența Curții de Apel Iași în materie civilă pe anul 2001*, Ed. Lumina Lex, București;
18. M. Ioan. L. Iamandi (coord.), G.M. Țical, N.-T. Godeanu, Paul Băltățeanu, *Specificul raporturilor de munca ale personalului Ministerului Administrației și Internelor*, Ed. Fundației Universitare Dunărea de Jos, 2010;
19. I. Leș, D. Ghiță (coord.), V. Lozneau, C. Murzea, A. Stoica, A. Suci, *Tratat de drept procesual civil*, vol. I, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
20. I. Leș, M.N. Costin, C.M. Costin, S. Spinei, *Dicționar de procedură civilă de la A la Z*, ed. a III-a, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
21. I. Leș, *Tratat de drept procesual civil*, volumul I, Ed. Universul Juridic, București, 2014;

22. I. Leș, *Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2015;
23. I. Leș, *Sisteme judiciare comparate*, Ed. All Beck, București, 2002;
24. I. Leș, *Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2015;
25. L. Pop, *Tratat de drept civil. Obligațiile*, Volumul III. *Raporturile obligații reale extracontractuale*, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
26. L. Pop, I.-F. Popa, S.I. Vidu, *Drept civil. Obligațiile*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2020;
27. N. Popa, *Teoria generală a dreptului*, ed. a 6-a, Ed. C.H. Beck, București, 2020;
28. R.N. Petrescu, *Drept administrativ*, Ed. Lumina Lex, București, 2001;
29. M. Preda, *Drept administrativ. Partea generală*, ed. revăzută și adăugită, Ed. Lumina Lex, București, 2000;
30. M.-C. Preduț, *Codul muncii comentat. Noua organizare a muncii*, ed. a III-a, completată și revizuită, Ed. Universul Juridic, București, 2022;
31. V. Prisăcaru, *Tratat de drept administrativ. Partea generală*, ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. All, București, 1996;
32. O. Podaru, *Drept administrativ, Vol. I. Actul administrativ. Repere noi pentru o teorie altfel Tomul 1. Noțiuni*, ed. a 2-a, revăzută și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2022;
33. I. Popescu Slăniceanu, *Teoria funcției publice*, Ed. Evrika, Brăila, 1999;
34. M.-C. Preduț, *Codul muncii comentat*, ed a IV-a, completată și revizuită, Ed. Universul Juridic, București, 2024;
35. F. Roșioru, *Dreptul individual al muncii*, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
36. I. Santai, *Drept administrativ și știința administrației*, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2008;
37. A.M. Suciu, *Deontologia funcției publice*, Ed. Techno Media, Sibiu, 2010;
38. C.S. Săraru, *Tratat de contencios administrativ*, Ed. Universul Juridic, București, 2022;
39. G. Manu, *Drept administrativ. Curs universitar*, Ed. Universul Juridic, București, 2022;
40. I.T. Ștefănescu, *Tratat teoretic și practic de drept al muncii*, ed. a IV-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2017;

41. M. Tăbârcă, *Drept procesual civil, vol. III, Căi de atac*, Ed. Universul Juridic, București, 2014;
42. M. Tăbârcă, *Drept procesual civil, Vol III, Căile de atac. Procedurile speciale*, ed. a III-a, Ed. Solomon, București, 2023;
43. A. Țiclea, *Tratat teoretic și practic de dreptul muncii*, ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2024;
44. A. Țiclea, A. Duțu, *Acordurile colective. Între dreptul muncii și dreptul funcției publice*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2022;
45. A. Țiclea, A. Duțu, *Jurisdicția raporturilor de muncă. Legislație, doctrină și jurisprudență*, Ed. Universul Juridic, București, 2021;
46. A. Țiclea, *Răspunderea disciplinară în raporturile de muncă*, Ed. C.H.Beck, București, 2017;
47. A. Țiclea (coord.), L. Georgescu, A. Cioriciu Ștefănescu, B. Vlad, *Dreptul public al muncii*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2010;
48. D.A. Tofan, *Drept administrativ*, vol. II, ed. a 4-a, Ed. C. H. Beck, București, 2017;
49. M. Tomescu, *Deontologia funcționarului public*, ed. a V-a, revăzută și adăugită, Ed. ProUniversitaria, București, 2021;
50. D. Țop, *Tratat de dreptul muncii*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2008;
51. D. Țop, *Tratat de dreptul muncii*, ed. a V-a, Ed. Universul Juridic, București, 2024;
52. V. Vedinaș, *Statutul funcționarilor publici*, Ed. Universul Juridic, București, 2009;
53. V. Vedinaș, *Statutul funcționarilor publici (Legea nr. 188/1999)*, ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2016;
54. V. Vedinaș, *Drept administrativ*, ed. X-a revăzută și actualizată, Ed. Universul Juridic, București, 2017;
55. V. Vedinaș, *Drept administrativ. Doctrină, practică, jurisprudență*, ed. a XIII-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2022;
56. V. Vedinaș (coord.), *Codul administrativ comentat comentat. Explicații. Jurisprudență. Doctrină. Vol. II, Art. 365-368*, Ed. Universul Juridic, București, 2023;
57. V. Vedinaș, *Codul administrativ adnotat*, ed a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2020;

58. A.M Vlăsceanu, M.A. Iordache, *Munca la distanță expresie a flexibilizării raportului de muncă*, Ed. CH Beck, București, 2023.

B. Autori străini

1. G. Auzero, D. Baugard, E. Dockès, *Droit du travail*, 2023, 35e édition, Dalloz;
2. F. Beninato, *La responsabilità della pubblica amministrazione: le nuove frontiere*, Ed. Dike Giuridica, Roma, 2020;
3. L. M. Benítez, *Naturaleza y presupuestos constitucionales de las relaciones especiales de sujeción*. Madrid: Civitas y Universidad de Córdoba, 1994;
4. N. García, *Derecho Administrativo Sancionador*, Madrid: Tecnos. 5ª edición, 2012;
5. F. del Giudice, A. Marano, C. Buffolano, *Manuale di diritto del lavoro*, XVI edizione, Ed. Simeone Giuridico, 2023;
6. R. Gregoire, *La fonction publique*, Ed. Dalloz, Paris, 2005;
7. C. Katfani, *La formation du concept de fonction publique en France*, Ed. LGDJ, 1998;
8. I. Pedacci, *Elementi Maior. Il lavoro alle dipendenze della pubblica amministrazione*, IX edizione, Ed. Simeone Giuridico, 2023;
9. R. Puig, D. J. Vera Jurado, *Derecho Administrativo*, Tomo IV. Madrid: Tecnos, 2018;
10. J. I. Rincón Córdoba, *La potestad disciplinaria en el Derecho Administrativo*, Buenos Aires: Editores IJ y Universidad de Piura, 2018;
11. Taillefait, *Droit de la fonction publique*, 9e édition, Ed. Dalloz, 2022;
12. P. Van Dijk, F. Van Hoof, A. Van Rijn y L. Zwaak (eds.), *Theory and practice of the European Convention on Human Rights*, Cambridge: Intersentia, 2018.

IV. STUDII. ARTICOLE. COMENTARII

A. Autori români

1. Ș. Beligrădeanu, *Jurisdicția muncii versus contenciosul administrativ*, în „Dreptul” nr. 2/2016, p. 83;
2. C. Furtună, S. Cristea, *Considerații teoretice privind sfera de aplicare a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ și termenele de introducere a acțiunii în contenciosul administrativ*, în Curierul Judiciar nr. 3/2006, pp. 65-67;
3. L. C. Duțescu, *Ordinul de serviciu ilegal, cauză exoneratoare de răspundere disciplinară*, în RRDM nr. 5/2007, p.107;

4. V. Lozneanu, I.-C. Mincă, *Particularitățile sarcinii probei în litigiile de contencios administrativ*, în RRDM nr. 5/2023, p. 107-120;
5. Gh. D. Moise, *Scurte considerații privind raporturile juridice de muncă ale magistraților*, în RRDM nr. 3/2022, p. 60;
6. R.R. Popescu, *Noua reglementare a răspunderii administrativ-disciplinare a funcționarilor publici*, în RRDM nr. 4/2019, p. 50;
7. A.N. Puran, L. Olah, *Disciplinary sanctions applicable to romanian civil servants*, în AGORA International Journal of Juridical Sciences No. 4 (2013), pp. 182-189;
8. I.T. Ștefănescu, *Infirmitatea - cauză de răspundere disciplinară*, în Dreptul nr. 12/2002, pp. 76 și urm;
9. A. Țiclea, *Opinii privind principiul legalității abaterilor disciplinare*, în Dreptul, nr. 10/2018, p. 127;
10. A. Țiclea, *Competența soluționării litigiilor de muncă în cazul funcționarilor publici*, în RRDM nr. 1/2006, p. 13-21.

B. Autori străini

1. M. L. Acosta, *La responsabilidad del empleado público en España*, în Revista General de Derecho Administrativo número 64/2023, pp. 609-627;
2. B. Armijo, A. María, *La responsabilidad disciplinaria de los empleados públicos en Europa. Una propuesta de concepto y de garantías mínimas comunes*, în Revista General de Derecho Administrativo, N° 64/2023;
3. E. Ayoub, *Le conseil de discipline dans le fonction publique*, în Revue du droit public, tome 87, 77e année, 1971, p. 1129;
4. D. Agus, B. Argiolas, G. Ciccarelli, B. Cimino, E. D'Alterio, A. Giurickovic Dato, B. G. Mattarella, G. Rivellini, S. Screpanti y A. Tonetti, *La gestione del personale tra incentivi e disincentivi*, 4/2021, *Rivista Trimestrale di Diritto Pubblico*, pp. 1255-1294;
5. V. S. Baca Oneto, *La culpabilidad en el Derecho Administrativo Sancionador, con especial mirada al caso peruano*, în Revista Digital de Derecho Administrativo número 21/2019, pp. 319-323;
6. V.G. Blanc, *Motifs et motivation des décisions administratives*, în Revue administrative, N° 304 (Juillet-Aout)1998, p. 495;
7. C. Garbar, *De la responsabilité à la responsabilisation des fonctionnaires. Les expériences allemande, britannique, italienne et polonaise*, Vol. 68, No. 1/2016, *Revue internationale de droit comparé*, pp. 7-9;

8. B. Marina-Jalvo, *Suspensión de funciones e incapacidad temporal de los funcionarios públicos. Criterios para la determinación de la prevalencia entre situaciones administrativas y regímenes jurídicos diferentes*, *Revista General de Derecho Administrativo*, n.º 58/2021, pp. 1-22;

9. F. M., Nocelli, *La contestazione disciplinare tra regole, valori e nuove responsabilità*, No. 6-2019, *Foro Amministrativo*, pp.1151-1198;

10. A Taillefait, *Le droits disciplinaires des fonctions publiques, unification, harmonisation, ou distanciation?* în JPC A 2016, n^o24, p. 2177 .

11. J.M. Trayter Jiménez, *La responsabilidad administrativa y penal de los empleados públicos: una visión actual*, în *Revista de Administración Pública* número 213/2020, pp. 345-372.

V.PRACTICĂ JUDECĂTOREASCĂ

1. Î.C.C.J., sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. 396/2020; dec. nr. 2905/2020;
2. ÎCCJ, sect. cont. adm. fisc., dec. nr. 4610/2022;
3. I.C.C.J., sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. 3450/2010;
4. ÎCCJ, sect. cont. adm. fisc., dec. nr. 1643/2014;
5. ÎCCJ, sect. cont. adm. fisc., dec. nr. 3090/2007;
6. ÎCCJ, sect. cont. adm. fisc., dec. nr. 2558/2010;
7. ÎCCJ, sect. cont. adm. fisc., dec. nr. 443/2012;
8. ÎCCJ, sect. cont. adm. fisc., dec. nr. 2383/2006;
9. C. Ap. București, sect. a IX-a cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ 238276dd3/2023 din 21-feb-2023;
10. C. Ap. București, sect. a VIII-a cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 1035/2021;
11. C. Ap. București, sect. a VIII-a cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 88/2021;
12. C. Ap. Galați, sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. 689/2021;
13. C. Ap. Craiova, sect de cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ 86453e766/2023 din 07-mar-2023;
14. C. Ap. Galați, sect. de cont. adm și fisc., dec. nr. RJ ee9584268/2023 din 20-mar-2023;
15. C. Ap. Constanța, sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ 989394275/2023 din 06-apr-2023;
16. C. Ap. Craiova, sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ g8g4542ee/2023 din 06-mar-2023;

17. C. Ap. Alba-Iulia, sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ 9824g5355/2022 din 02-feb-2022;
18. C. Ap. Craiova, dec. nr. 2751/2019;
19. C. Ap. Bacău, dec. nr. 418/2020;
20. C. Ap. Bacău, dec. nr. 661/2006;
21. C. Ap. Bacău, sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ 5922g5696/2022 din 10-feb-2022;
22. C. Ap. București, sect. a VIII-a cont. adm. fisc., dec. civ. nr. 188/2021;
23. C. Ap. Iași, sect. civ., dec. nr. 1361/2003;
24. C. Ap. Craiova, dec. civ. nr. 2751/2019;
25. C. Ap. Craiova, sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ ee92g8227/2023 din 20-feb-2023;
26. C. Ap. Ploiești, sect. cont. adm. și fisc., dec. 1536/2021 ;
27. C. Ap. Oradea, sect de cont. adm. și fisc., dec. nr. 234/2021;
28. C. Ap. Constanța, sect. de cont. adm. și fisc., dec. nr. 440/2022;
29. C. Ap. Constanța, sect. cont. adm. și fisc., dec. nr. RJ 62g683879/2022 din 09-feb-2022;
30. C. Ap. Alba-Iulia, sect de cont. adm. și fisc., dec. nr. 136/2021;
31. C. Ap. Constanța, sect. de cont. adm. și fisc., dec. nr. 128/2021;
32. C. Ap. Galați, sect. cont. adm. și fiscal, dec. nr. 700/2021;
33. C. Ap. Galați, dec. civ. nr. 120/2014;
34. C. Ap. Cluj, decizia nr. 995/2007;
35. Hotărârea din 22 mai 1990, Cauza *Weber c. Suiza*, 11034/84;
36. Hotărârea din 21 februarie 1984, Cauza *Öztürk c. Germania*, 85444/79;
37. Hotărârea din 8 iunie 1976, Cauza *Engel și alții c. Países Bajos*, 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 y 5370/72;
38. Hotărârea din 22 decembrie 2020, Cauza *TEDH, Gestur Jónsson y Ragnar Halldór Hall c. Islandia*, 68273/14 y 68271/14;
39. Hotărârea din 34 noiembrie 1998, Cauza *Brown c. Reino Unido*, 38644/97;
40. Hotărârea din 22 mai 1990, Cauza *Weber c. Suiza*, 11034/84;
41. Hotărârea din 17 noiembrie 2016, Cauza *Karapetyan y otros c. Armenia*, 59001/08;
42. Hotărârea din 15 iunie 2021, Cauza *Melike c. Turcia*, 35786/19;
43. Hotărârea din 9 februarie 2000, Cauza *Fuentes Bobo c. España*, 39293/98;

44. Hotărârea din 31 ianuarie 2023, Cauza *Thierry c. Franța*, 37058/19;
45. Hotărârea din 9 martie 2010, Cauza *Medvedyev și alții c. Franța*, 3394/03;
46. Hotărârea din 21 februarie 2023, Cauza *Catană c. Moldova*, 43237/13;
47. Hotărârea din 15 iunie 2010, Cauza *ikić c. Croacia*, 9143/08;
48. Hotărârea din 6 septembrie 1995, Cauza *Vogt c. Alemaniam*, 17851/91;
49. Hotărârea din 28 august 1986, Cauza *Miryana Petrova c. Bulgaria*, 57148/08;
50. Hotărârea din 28 august 1986, Cauza *Glaserapp c. Alemaniam*, 9228/80;
51. Hotărârea din 23 august 2011, Cauza *Vagenas c. Grecia*, 53372/07;
52. Hotărârea din 27 iunie 2000, Cauza *Frydlender c. Franța*, 30979/96;
53. Hotărârea din 1 martie 2018, Cauza *Chatzistavrou c. Grecia*, 49582/14;
54. Hotărârea din 3 septembrie 2007, Cauza *Moulet c. Franța*, 27521/04;
55. Hotărârea din 22 decembrie 2020, Cauza *Gestur Jónsson y Ragnar Halldór Hall c. Islandiam*, 68273/14 y 68271/14;
56. Hotărârea din 24 februarie 1994, Cauza *Bendenoun c. France*, 12547/86;
57. Hotărârea din 23 noiembrie 2006, Cauza *Jussila c. Finlandiam*, 73053/01;
58. Hotărârea din 3 iunie 2022, Cauza *Grosam c. República Checa*, 19750/13;
59. Hotărârea din 22 noiembrie 2022, Cauza *Manfredi c. Italia*, 51531/14;
60. Hotărârea din 23 august 2011, Cauza *Vagenas c. Grecia*, 53372/07;
61. Hotărârea din 1 iulie 2003, Cauza *Sidabras y Diautas c. Lituania*, 55480/00 și 59330/00;
62. Hotărârea din 15 decembrie 2020, Cauza *Pişkin c. Turciam*, 33399/18;
63. Hotărârea din 7 noiembrie 2000, Cauza *Çelikateş și alții c. Turciam*, 45824/99;
64. Hotărârea din 10 iulie 1981, Cauza *Saraiva de Carvalho c. Portugal*, 9208/80;
65. Hotărârea din 9 februarie 2021, Cauza *Xhoxhaj c. Albaniam*, 15227/19;
66. Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Cauza *Ramos Nunes de Carvalho e Sá c. Portugal*, 55391/13, 57728/13 și 74041/13;
67. Hotărârea din 3 noiembrie 2022, Cauza *Dahan c. Franța*, 32314/14;
68. Hotărârea din 24 martie 2015, Cauza *Ismail Sezer c. Turciam*, 36807/07;
69. Hotărârea din 12 iulie 2001, Cauza *Ferrazzini c. Italia*, 44759/98;
70. Hotărârea din 14 decembrie 2021, Cauza *Melgarejo Martínez de Abellanosam*. *Espanña*, 11200/19; Hotărârea din 19 februarie 1998, Cauza *Huber c. Franța*, 26637/95;
71. Cauza *Huber c. Franța*, 26637/95;
72. Hotărârea din 8 decembrie 1999, Cauza *Pellegrin c. Franța*, 28541/95;

73. Hotărârea din 19 aprilie 2007, Cauza *Vilho Eskelinen și alții c. Finlandia*, 63235/00;
74. Hotărârea din 20 ianuarie 2015, Cauza *Arribas Antón c. España*, 16563/11;
75. Hotărârea din 12 ianuarie 2021, Cauza *Albuquerque Fernandes c. Portugal*, 50160/13;
76. Hotărârea din 11 iunie 2002, Cauza *Göç c. Turcia*, 36590/97;
77. Hotărârea din 27 noiembrie 2018, Cauza *Urat c. Turcia*, 53561/09 y 13952/;
78. Hotărârea din 27 septembrie 2011, Cauza *Erciyas c. Turcia*, 10971/05;
79. Hotărârea din 3 iulie 2012, Cauza *Ibrahim Gürkan c. Turcia*, 10987/10;
80. Hotărârea din 16 mai 2017, Cauza *Padlewski c. Austria*, 11553/11;
81. Hotărârea din 27 iunie 2000, Cauza *Frydlender c. Franța*, 30979/96.

VI. ALTE SURSE

- <https://sintact.ro/>
www.scj.ro
www.sintact.ro
www.mcp-avocați.ro
<https://www.universuljuridic.ro/>
<https://legeaz.net/spete>
www.mpc-avocați.ro
<https://www.jurisprudenta.com/>
<https://portal.just.ro/>
www.juridicaljournal.univagora.ro
<https://www.boe.es/>
<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legislativo:2001-03-30:165!vig>
<https://laadministracionaldia.inap.es/noticia.asp?id=1514463>
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7396815>
<https://www.researchgate.net/publication/374998459> La responsabilidad disciplinaria de los empleados publicos en Europa Una propuesta de concepto y de garantias minimas comunes
<https://www.cdg27.fr/carrieres-et-statut/deroulement-de-la-carriere/sanctions-disciplinaires/>
https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000044416551/2022-03-01